

Prostatakræft

Oversigt over indgang til pakkeforløb – til brug i almen praksis

Mistanke om kræft

Lokaliseret prostatakræft er som oftest uden følgesymptomer. Mænd med nedre urinvejsymptomer (LUTS) eller gentagne tilfælde af hæmospermi bør dog tilbydes PSA måling og rektal eksploration.

Mistanke om lokalt udbredt kræft i prostata opstår ved perineale smerter, lymfødeme svarende til genitalier og underekstremiteter. Mistanke om metastatisk kræft i prostata rejses ved påvist knoglemetastaser eller retroperitoneal eller pelvin lymfeknudemetastaser. Ved mistanke om prostatakræft foretages:

- Rektaleksploration
- Måling af PSA

Hvis rektaleksplorationen afslører en hård, uregelmæssig, asymmetrisk prostata og/eller PSA overstiger den aldersspecifikke grænseværdi (se pakkeforløbet), samtidig med at urinvejsinfektion er udelukket, afholder almen praksis en samtale med patienten om mistanke om prostatakræft, og der henvises umiddelbart herefter til urologisk speciallæge eller afdeling (filterfunktion) for yderligere undersøgelse.

Henvisningen til urologisk speciallæge eller afdeling bør indeholde oplysninger om:

1. Symptomerne og varighed
2. Komorbiditet og evt. medicinsk behandling. Hvis patienten er i antikoagulationsbehandling anføres præparat
3. Resultat af rektaleksploration
4. PSA
5. At urinvejsinfektion er udelukket (ved urinvejsinfektion behandles infektionen, og PSA måling gentages efter 1-2 måneder)
6. Telefonnummer på patienten

Filterfunktion – Urologisk speciallæge eller afdeling

Den urologiske speciallæge/afdeling foretager:

- En klinisk undersøgelse inkl. rektal eksploration
- Vurderer PSA-målingen
- Noterer evt. komorbiditet og patientens generelle almentilstand

Begrundet mistanke – kriterier for henvisning til pakkeforløb

Den urologiske speciallæge/afdeling vurderer, om der er begrundet mistanke om klinisk betydende, helbredelig eller lokalt udbredt eller metastaserende kræft i prostata på baggrund af påvisning af forhøjet PSA og/eller suspekt palpationsfund ved rektaleksploration og øvrige kliniske fund.

Henvisning til pakkeforløb

Ved begrundet mistanke om prostatakræft henvises patienten til start på pakkeforløbet, efter at der er indhentet informeret samtykke fra patienten

Kommunikation

I almen praksis afholdes en samtale med patienten om tilbud om henvisning til urologisk speciallæge/afdeling med henblik på undersøgelse for kræft i prostata.

Incidens og prævalens

Med en årlig incidens på ca. 4.000 er det den hyppigst forekommende kræftsygdom hos danske mænd.

Sygdommen forårsager omkring 1.200 dødsfald årligt, hvilket svarer til 21/100.000 mænd. Dette har trods en fordoblet incidens ligget helt stabilt i det sidste årti. Prævalensen er derfor støt stigende og udgør aktuelt ca. 25.000 patienter.

Risikogrupper

Mænd over 45 år med to eller flere nære slægtninge med kræft i prostata udgør en risikogrube for at få klinisk betydende sygdom og anbefales som de eneste screenet med PSA-måling (jævnfør de kliniske retningslinjer) én gang årligt.

Link til pakkeforløbet for prostatakræft

[https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/kraeft/pakkeforloeb/~media/086DCAA5E5B14713BA08556124EB4681.ashx](https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/kraeft/pakkeforloeb/~/media/086DCAA5E5B14713BA08556124EB4681.ashx)